

PROCEDURA PRIVIND EVIDENȚIEREA INSTRUMENTELOR FINANCIARE ȘI A FONDURILOR CLIENTILOR

Număr cod intern: P – 06, ed.2, rev.8
Număr cod ASF: 0006

Exemplarul nr. _

- Exemplar controlat
 Exemplar necontrolat

APROBAT - DIRECTOR GENERAL

– Adrian SIMIONESCU

REVIZUIT - Responsabil Conformitate

– Lazăr-Florin CĂȚINAȘ

Data intrării în vigoare: 01.10.2020

LISTA DE CONTROL A REVIZIILOR

Identificarea documentului:

1	Denumire	PROCEDURA privind evidențierea instrumentelor financiare și a fondurilor clienților
2	Cod	P – 06
3	Ediție	2
4	Revizie	8

Nr. ediție/ revizie	Data revizie	Pagini revizuite	Revizuit de :	Aprobat de :	Conținutul reviziei
2/6	15/02/2018	10	Mihaela Miu	Adrian Simionescu	Revizie periodică: - introducerea Listă de control a reviziilor; - revizuire conținut.
2/7	05/03/2019	integral	Andi Brădiceanu	Adrian Simionescu	Revizie periodică: - actualizare reglementări incidente; - revizuire conținut.
2/8	03/06/2020	integral	Lazăr-Florin Căținaș	Adrian Simionescu	Revizie periodică: - actualizare reglementări incidente; - revizuire conținut.

1. SCOP

Procedura stabilește regulile privind evidențierea instrumentelor financiare și a fondurilor clienților.

2. DOMENIU DE APLICARE

Procedura este aplicabilă activităților Direcției Operațiuni, Compartimentului de Conformitate și tuturor angajaților societății, în exercitarea atribuțiilor, sarcinilor și competențelor cu care au fost învestiți.

3. DEFINIȚII. ABREVIERI

3.1 Definiții

Definițiile termenilor utilizați sunt preluate din actele normative aplicabile.

Client - orice persoană fizică sau juridică căreia o firmă de investiții sau o instituție de credit îi furnizează servicii de investiții sau servicii auxiliare;

Cont global – un cont în care sunt înregistrate instrumente financiare care aparțin diferiților clienți ai S.S.I.F.;

Cont de marjă - contul în care se înregistrează toate operațiunile aferente cumpărărilor în marjă și/sau împrumuturile cu instrumente financiare, precum și tranzacțiile cu instrumente financiare derivate. Contul de marjă funcționează prin depunerea unei marje inițiale, marcarea la piață atât a marjei, cât și acoperirea obligațiilor ce rezultă din tranzacțiile de vânzare în lipsă sau din operațiunea de împrumut, precum și urmărirea menținerii unui nivel minim obligatoriu conform prevederilor legale;

Executarea ordinelor în numele clienților - încheierea de acorduri de cumpărare sau de vânzare a unuia ori mai multor instrumente financiare în numele clienților, precum și încheierea de acorduri pentru vânzarea unor instrumente financiare emise de o firmă de investiții sau de o instituție de credit la momentul emiterii acestora.

3.2 Abrevieri

S.S.I.F. – Societate de Servicii de Investiții Financiare

A.S.F. – Autoritatea de Supraveghere Financiară

C.N.V.M. – Comisia Națională a Instrumente financiare

4. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

Legea nr.126/2018 privind piețele de instrumente financiare (Legea nr.126/2018).

Regulamentul A.S.F. nr.5/2019 privind reglementarea unor dispoziții referitoare la prestarea serviciilor și activităților de investiții conform Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare

Regulamentul nr. 14/7/2018 privind prestarea de servicii și activități de investiții în numele societăților de servicii de investiții financiare și al instituțiilor de credit, cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul nr. 10/4/2018 privind protejarea instrumentelor financiare și a fondurilor care aparțin clienților, obligațiile de guvernanță a produsului și normele aplicabile la acordarea sau primirea de onorarii, comisioane sau alte tipuri de beneficii pecuniare sau nepecuniare

Regulamentul nr 5/2010 privind utilizarea sistemului de conturi globale, aplicarea mecanismelor cu și fără prevalidarea instrumentelor financiare, efectuarea operațiunilor de împrumut de valori mobiliare, a celor de constituire a garanțiilor asociate acestora și a tranzacțiilor de vânzare în lipsă, cu modificările și completările ulterioare.

Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a directivei 2002/92/CE și a directivei 2011/61/UE (**MIFID II**)

Regulamentul delegat (UE) 2017/565 al Comisiei din 25 aprilie 2016 de completare a Directivei 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele organizatorice și condițiile de funcționare aplicabile firmelor de investiții și termenii definiți în sensul directivei menționate.

Regulamentul (UE) nr. 600/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, cu modificările și completările ulterioare (**MIFIR**).

Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, denumit în continuare Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

Acte normative aplicabile, în vigoare.

5. PROCEDURĂ

Art.1.(1) Societatea evidențiază distinct, în contabilitate, sumele primite de la clienți și deschide și utilizează separat, conform destinației, conturi bancare în nume propriu și conturi bancare în numele clienților. De asemenea, instrumentele financiare ale clienților sunt evidențiate în conturi separate de cele ale S.S.I.F.

(2) Societate nu va acționa astfel încât să pericliteze, să poată fi considerat că periclitează sau să inducă o situație care poate să prejudicieze fondurile și/sau instrumentele financiare ale clienților ori locul de tranzacționare pe care tranzacționează și se va asigura că personalul său nu se va comporta în acest mod.

(3) Societatea respectă, în toate situațiile, următoarele obligații:

- a) asigură păstrarea în siguranță a instrumentelor financiare pe care le ține în custodie;
- b) nu face uz de nici unul din instrumentele financiare pe care le ține în custodie sau de drepturile ce decurg din acestea și nu transferă aceste instrumente financiare fără acordul expres al deținătorilor;
- c) returnează clienților, la solicitarea acestora, instrumentele financiare și fondurile bănești încredințate.

(4) S.S.I.F. Vienna Investment Trust poate alimenta contul de disponibilități al clienților cu sume proprii necesare pentru finalizarea tranzacțiilor aflate în decontare numai în situația în care, deși la data executării unui ordin societatea a evaluat și a constatat capacitatea clientului de a deține fondurile și instrumentele financiare necesare la data decontării, din motive excepționale, sumele necesare nu sunt disponibile la data decontării.

(4¹) Situațiile excepționale prevăzute la alin. (4) vor fi documentate în scris de către persoana care îndeplinește funcția de conformitate și notificate conducerii societății.

(5²) Suma prevăzută la alin. (4) nu poate depăși valoarea activelor lichide aparținând clientului pentru care societatea a acoperit necesarul de decontare, aflate în custodia societății.

(4³) S.S.I.F. Vienna Investment Trust stabilește în contractul cu clientul sau printr-un act adițional la contract, modalitatea de evaluare a instrumentelor financiare aparținând clientului și aflate în custodia societății, precum și criteriile de includere a instrumentelor financiare în categoria instrumentelor financiare lichide, în cazul în care societatea acceptă și își asumă alimentarea contului clientului cu sumele prevăzute la alin. (4).

(4⁴) Suma prevăzută la alin. (4) poate fi acordată doar clienților ale căror contracte de intermediere cuprind clauze care prevăd posibilitatea societății de a utiliza activele aflate în custodia S.S.I.F. Vienna Investment Trust.

(4⁵) În termen de maximum cinci zile lucrătoare de la data decontării, clientul are obligația de a returna sumele respective.

(4⁶) În intervalul cuprins între data decontării și momentul returnării de către client a sumei datorate,, societatea nu va mai introduce noi ordine de cumpărare pentru clientul respectiv.

(4⁷) În termen de 10 zile de la data decontării, societatea efectuează demersurile necesare pentru recuperarea sumelor care nu au fost returnate de client.

(4⁸) Persoana care îndeplinește funcția de conformitate și persoana care asigură funcția de administrare a riscului monitorizează încadrarea în suma maximă stabilită conform alin. (4²), precum și demersurile efectuate de societate pentru recuperarea debitelor.

(4⁹) S.S.I.F. Viena Investment Trust păstrează evidența situațiilor în care obligațiile clienților au fost acoperite, evidență care cuprinde:

- a) numele clientului;
- b) data alimentării contului de către societate;
- c) suma acoperită de către societate;
- d) justificarea situației excepționale care a condus la nealimentarea de către client a contului de disponibilități la data decontării;
- e) valoarea portofoliului clientului la data înregistrării debitului;
- f) modalitatea în care societatea are în vedere recuperarea sumei datorate de client;
- g) măsurile impuse clientului pentru recuperarea sumei datorate;
- h) data acoperirii debitului.

(5) Pentru utilizarea sistemului de conturi globale, Societatea va utiliza în sistemul de back-office o aplicație software care va evidenția zilnic în subconturile individuale ale clienților atât identitatea fiecărui client, cât și deținerile acestuia, inclusiv deținerile la data decontării, cu înregistrarea expresă a sarcinilor existente asupra instrumentelor financiare deținute, ca urmare a efectuării operațiunilor de împrumut de valori mobiliare, precum și a celor de constituire a garanțiilor asociate acestora.

(6) Niciun transfer de proprietate între contul deschis în nume propriu de către societate și conturile în care sunt evidențiate dețineri ale clienților, între oricare din conturile individuale și globale deschise de societate în numele clienților săi, între subconturile clienților din cadrul unui cont global sau între conturile din cadrul subconturilor globale, evidențiate în sistemul propriu de back-office al societății, nu poate avea loc în lipsa unei tranzacții, cu excepția cazurilor prevăzute de regimul juridic aplicabil.

(7) S.S.I.F. Vienna Investment Trust S.A. nu va încheia tranzacții de vânzare în lipsă pe conturile globale fără a fi împrumutate, în prealabil, valorile mobiliare/instrumentele financiare care fac obiectul respectivelor vânzări.-

Art.2.(1) S.S.I.F. are obligația protejării instrumentelor financiare și a fondurilor clienților, îndeplinind în acest scop următoarele cerințe:

a) păstrarea înregistrărilor și evidențierea conturilor astfel încât să poată în orice moment și fără întârziere să distingă activele deținute pentru un client, atât de activele deținute pentru un alt client, cât și de activele proprii;

b) păstrarea înregistrărilor și evidențierea conturilor într-un mod care să asigure acuratețea și, în special, corespondența acestora cu instrumentele financiare și fondurile deținute pentru clienți, precum și posibilitatea ca acestea să fie utilizate ca o modalitate prin care auditorii societății să poată evidenția în orice moment succesiunea oricărei operațiuni efectuate;;

c) efectuarea de reconcilieri zilnice între conturile și înregistrările proprii și cele ale oricărei terțe părți care deține acele active;

d) adoptarea măsurilor necesare pentru a se asigura că orice instrumente financiare ale clienților depozitate la o parte terță, în conformitate cu prevederile legale incidente, sunt identificate separat de instrumentele financiare care aparțin S.S.I.F. și de instrumentele financiare care aparțin acelei terțe părți, prin intermediul conturilor intitulate diferit în registrele părții terțe sau prin intermediul altor măsuri echivalente care asigură același nivel de protecție;

e) adoptarea măsurilor necesare pentru a se asigura că fondurile clienților depozitate, în conformitate cu art. 11 din Regulamentul 10/4/2018, la o bancă centrală, o instituție de credit sau o bancă autorizată dintr-o țară terță ori la un fond specializat în instrumente ale pieței monetare sunt păstrate într-un cont sau în conturi distincte de conturile utilizate pentru păstrarea fondurilor care aparțin S.S.I.F.;

f) implementarea unor mecanisme organizatorice adecvate pentru reducerea la minimum a riscului de pierdere sau de diminuare a valorii activelor clienților sau a drepturilor aferente respectivelor active, ca urmare a utilizării necorespunzătoare a activelor, a fraudei, a administrării necorespunzătoare, a modului inadecvat de păstrare a registrelor sau a neglijenței.

(2) S.S.I.F. Vienna Investment Trust poate să depoziteze instrumentele financiare pe care le deține în numele clienților săi în unul sau mai multe conturi deschise la o parte terță, cu condiția informării în prealabil a clientului și cu condiția ca selectarea, numirea și verificarea periodică a părții terțe în cauză și a contractelor pentru deținerea și păstrarea în siguranță a instrumentelor financiare respective să se realizeze de societate cu competența, precauția și diligența cuvenite unor astfel de operațiuni.

(3) În aplicarea prevederilor alin. (2), S.S.I.F. Vienna Investment Trust va ține seama de competențele de specialitate și de reputația pe piață a părții terțe, precum și de eventualele cerințe juridice referitoare la deținerea respectivelor instrumente financiare care ar putea afecta drepturile clienților.

Art.3. S.S.I.F. Vienna Investment Trust va plasa imediat fondurile clienților pe care le primește în unul sau mai multe conturi deschise la una dintre următoarele entități:

a) o bancă centrală;

b) o instituție de credit autorizată în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare OUG nr. 99/2006, și respectiv ale prevederilor legislației statului membru emise în aplicarea Directivei 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de

investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE, în cazul unei instituții de credit din alt stat membru;
c) o bancă autorizată într-un stat nemembru;
d) un fond specializat în instrumente ale pieței monetare.

Art.4.(1) S.S.I.F. nu va încheia acorduri de operațiuni de finanțare prin instrumente financiare folosind instrumentele financiare pe care le deține în numele unui client și nu va utiliza în alt fel respectivele instrumente financiare fie în cont propriu, fie în contul altei persoane sau al altui client al său, decât atunci când sunt îndeplinite în mod cumulativ următoarele condiții:

a) clientul și-a dat în prealabil acordul expres pentru utilizarea instrumentelor în condiții precise, acordul respectiv fiind documentat clar în scris și confirmat prin semnătură sau într-un mod echivalent;

b) utilizarea instrumentelor financiare ale respectivului client se limitează la condițiile precise pentru care clientul și-a dat acordul.

(2) S.S.I.F. nu poate să încheie acorduri de operațiuni de finanțare prin instrumente financiare folosind instrumentele financiare deținute în numele unui client într-un cont global administrat de o parte terță sau să utilizeze în alt fel instrumentele financiare deținute într-un astfel de cont, fie în cont propriu, fie în contul oricărei alte persoane, decât în cazul în care, pe lângă condițiile prevăzute la alin. (1), este respectată și cel puțin una dintre următoarele condiții:

a) orice client ale cărui instrumente financiare sunt deținute într-un cont global trebuie să își fi dat în prealabil acordul expres în conformitate cu alin. (1) lit. a);

b) S.S.I.F. dispune de sisteme și de metode de control care să asigure că sunt utilizate astfel numai instrumentele financiare aparținând clienților care și-au dat în prealabil acordul expres în conformitate cu alin. (1) lit. a).

(3) În vederea repartizării corecte a eventualelor pierderi, înregistrările societății includ informații detaliate referitoare la clientul care a dat instrucțiunile pe baza cărora au fost utilizate instrumente financiare, precum și numărul de instrumente financiare utilizate aparținând fiecărui client care și-a dat acordul.

Acordare de credite și împrumutul de instrumente financiare

A. Tranzacții în marjă.

Art.5.(1) S.S.I.F. Vienna Investment Trust S.A. va deschide, în evidențele sale, un cont de marjă pentru instrumentele financiare luate cu împrumut și un cont de marjă pentru tranzacțiile cu instrumente financiare derivate efectuate pe cont propriu.

(2) S.S.I.F. va deschide, în evidențele proprii, conturi de marjă atât pentru cumpărările în marjă și pentru împrumuturile de instrumente financiare, cât și pentru tranzacțiile cu instrumente financiare derivate efectuate în numele fiecărei persoane fizice sau juridice pentru care va efectua tranzacții în marjă.

(3) Valoarea totală a creditelor pentru cumpărările în marjă și valoarea totală a împrumuturilor vor respecta prevederile reglementărilor europene de directă aplicare și ale reglementărilor naționale emise în aplicarea Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012.

(4) S.S.I.F. va calcula, conform prevederilor legale aplicabile, valoarea activelor și a obligațiilor înregistrate în contul de marjă al fiecărui client, va proceda la ajustarea acestuia și va determina nivelul minim al cerințelor de marjă.

(4¹) Dacă valoarea marjei se situează sub limita minimă impusă contului de marjă prin contract, S.S.I.F. va emite un apel în marjă și va informa clientul asupra deficitului de marjă, precum și valoarea acestui deficit, solicitând prin acesta ca deficitul să fie acoperit, în conformitate cu prevederile contractului.

(4²) Atunci când clientul nu răspunde apelului în marjă și deficitul nu a fost acoperit sau eliminat în perioada stabilită în contract, dar nu mai mult de două zile lucrătoare, societatea este autorizată să execute ordinul de vânzare automată și să utilizeze fondurile bănești rezultate pentru a reduce expunerile în funcție de care se determină limitele impuse contului de marjă până la acoperirea sau eliminarea deficitului.

(5) Veniturile din dobânzi, drepturile obținute și dividendele aferente activelor clientului constituite sub formă de marjă sau dobândite prin tranzacții în marjă și depuse pentru acoperirea nivelului minim al cerințelor de marjă se vor cuveni clientului.

B. Vânzarea în lipsă a instrumentelor financiare

Art.7.(1) Fondurile bănești rezultate din decontarea tranzacției de vânzare în lipsă având la bază instrumente financiare împrumutate sunt considerate active ale clientului care sunt constituite sub formă de marjă pentru garantarea împrumutului obținut de client.

(2) După decontarea tranzacției de vânzare în lipsă, fondurile bănești constituite sub formă de marjă pot fi înlocuite de instrumente financiare de aceeași valoare.

(3) Activele constituite sub formă de marjă nu pot fi împrumutate.

C. Împrumutul de valori mobiliare

Art.8.(1) Pot face obiectul împrumutului acordat de societate următoarele instrumente financiare:

a) deținute desocietate în contul propriu;

b) luate cu împrumut de societate de la o altă S.S.I.F. sau instituție de credit care prestează servicii de investiții;

c) aparținând clienților societății și care sunt luate cu împrumut de societate de la aceștia, în baza contractului încheiat între cele două părți;

d) aparținând clienților altei S.S.I.F. și care sunt luate cu împrumut de societate de la aceștia, în baza contractului încheiat între cele două părți.

(2) S.S.I.F. poate acționa în calitate de agent în operațiunile de împrumut pentru instrumentele financiare luate sau acordate cu împrumut de clienții acelei S.S.I.F. de la, respectiv către:

a) alți clienți ai aceleiași S.S.I.F.;

b) alte S.S.I.F.

c) clienții altei S.S.I.F.

(3) În situațiile în care acționează în calitate de agent în operațiunile de împrumut, S.S.I.F. efectuează următoarele:

a) intermediază împrumutul de instrumente financiare prin:

1. încheierea contractului în numele și pe contul clientului, în conformitate cu mandatul și instrucțiunile clientului respectiv; sau

2. încheierea contractelor cu fiecare parte implicată în operațiunea de împrumut;

- b) efectuează transferurile de instrumente financiare care fac obiectul împrumutului, în baza unor instrucțiuni de transfer transmise depozitarului central, în conformitate cu prevederile legale aplicabile;
- c) gestionează garanțiile aferente împrumutului;
- d) transmite rapoarte fiecărui client pentru toate operațiunile efectuate pe contul acestuia.

Art. 9.(1) În cazul utilizării sistemului de conturi globale, pentru derularea operațiunilor de împrumut de instrumente financiare între 2 clienți ai societății, participantul respectiv are obligația și răspunderea exclusivă de a notifica depozitarului central, prin transmiterea unei instrucțiuni adecvate, în formatul prevăzut în reglementările depozitarului central, cu privire la transferul instrumentelor financiare obiect al operațiunii de împrumut efectuat în cadrul contului global de clienți. Societatea va înregistra în sistemul său de back office transferul instrumentelor financiare.

(2) La restituirea instrumentelor financiare obiect al operațiunilor de împrumut de instrumente financiare între 2 clienți ai societății, aceasta are obligația de a notifica depozitarul central, prin transmiterea unei instrucțiuni adecvate, în formatul prevăzut în reglementările depozitarului central, cu privire la transferul instrumentelor financiare obiect al operațiunii de împrumut efectuat în cadrul contului global de clienți. Societatea va înregistra în sistemul său de back office transferul instrumentelor financiare.

(3) Societatea are obligația să coreleze operațiunile prevăzute la alin. (1) și (2) pentru fiecare operațiune de împrumut în parte.

Art. 10.(1) Împrumutul de instrumente financiare se acordă, în schimbul unui preț al împrumutului, de către deținătorul de instrumente financiare, denumit în continuare creditor, unei persoane fizice sau juridice, denumite în continuare debitor. Debitorul are obligația să restituie creditorului același instrument financiar la sfârșitul unei perioade de timp specificate în actul adițional la contractul cadru pentru tranzacții în marjă.

(2) Împrumutul de instrumente financiare se va acorda numai după încheierea contractului-cadru pentru tranzacții în marjă și, după caz, a actului adițional pentru efectuarea împrumutului de instrumente financiare conform art. 86 din regulamentul ASF nr. 5/2019, precum și după deschiderea unui cont de marjă. Contractul nu va putea fi încorporat în cadrul altor contracte încheiate de S.S.I.F. cu deținătorii instrumentelor financiare împrumutate sau cu clienții care doresc să împrumute instrumente financiare de la S.S.I.F.

Art.11. Împrumuturile de instrumente financiare sunt înregistrate în conturile de marjă și le sunt aplicabile, în mod corespunzător, prevederile referitoare la cerințele de marjă, marcarea la piață, constituirea și menținerea marjei, precum și cele cu privire la apelul în marjă. -